

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Az emberi fülkagyló jelentősége a személyazonosság megállapításánál.

(Tanulmány.)

Dr. Imhofer K. után, német eredetiből a szerző engedélyével
közléteszi: Raschel Lambert csendőrfőhadnagy.

(Vége).

Valamely testrésznek tüzetesebb bonczatani ismeretét,

1. alakjának (formájának) részletes leírása,
2. annak méretei és
3. fejlődési történetének tanulmányozása és az összehasonlítótan (morphologia) által, illetve utján szerezzük meg

Tagadhatatlan ugyan, hogy a fül mérése anatómiai és antropologiai szempontból igen fontos tényező, mindamellett a bűnügyi eljárás terén kevésbé fontos szerepet játszik már csak azért is, mert a puba és bajlitató fülkagylónak tökéletes és pontos megmérése, miként erről több ízben volt alkalmam meggyőződhetni, rendkívül nehezen fogatosítható; különösen áll ez, ha a mérést a bonczatanban kevésbé jártas egyén fogatosítja.

Schwalbe szerint a fülnek 16 mérete van, de hozzátesszi, hogy azok száma a gyakorlati alkalmazásban négy legfontosabbra redukálható.

Bertillon tisztán a fülkagyló bosszának és szélességének megállapítására szorítkozik. Annál több súlyt helyez ezen tudós a fülkagyló alakjának tüzetes leírására és annak különös ismertető jeleire.

Itt viszont felmerül azon kérdés, hogy tulajdonképpen milyen is a normális fülkagyló formája?

Részemről a mellékelt ábrán látható fülkagylót találtam az összes, általam megvizsgált fülkagylók között olyannak, a mely a normálisnak jelezhető fülkagylók túlnyomó részét képviselheti.

A fülkagylónak a személyazonosság megállapításánál oly fontos szerepet játszó és alább elősorolt rendellenességei (abnormitásai) olyannyira ritkák és jellegzetesek, hogy jelenlétük esetén mint tökéletesen elfogadható jelek szerepelhetnek a személyazonosság megállapításánál.

Ilyen rendellenességek:

A fülcimpának veleszületett — többé-kevésbé mély — vájata (mely melleleg megjegyezve, nagy vitákra szol-

gáltatott anyagot); az általam megvizsgált nagyszámu — körülbelül 4000 — fülkagyló között csak kettőnél észleltem — különböző formában — ezt a sajátosságot.

Ilyen továbbá az úgynevezett Darwin-csomó, melyet Bertillon borsóformájúnak jelez. Ezen Darwin-csomó a fülkagyló legfelsőbb pontján a léczen (belix) daganat-szerűleg képződik. Ezt a sajátosságot csak egy ízben volt alkalmam láthatni.

Nem annyira ritka, mint inkább feltűnő a Makakus-fülnek nevezett alakzat (szegletes végződése a lécz-(belix) vonalnak a Darwin-dudor) helyett, míg a lécz göngyölete teljesen biányzik), mely alakzat Gradenigo szerint különösen gyengeelműeknél fordul elő gyakrabban, mely állítása azonban a saját megfigyeléseimmel ellenkezik.

Jellemző abnormitás még az ellenlécz hármás villázása is, ellentétben a normális kettős villázással, mely esetben a harmadik ág erősen érvényesül.

A két utóbbi formaeltérés a fülkagylók egy százalékánál közös ugyan, mindamellett igen jellemző és nagyobb távolságra is könnyen felismerhető jelleget kölcsönöz.

A mint láthatjuk tehát, oly fülkagylóknak, a melyek ily rendellenességekkel bírnak, a személyazonosság megállapításánál igen nagy az értékük. Miután azonban ily fülkagylók — éppen abnormitásuknál fogva — csak ritkán állanak rendelkezésünkre, oly ismertető jelek után kell kutatónk, melyek, igaz ugyan, hogy kevésbé jellemzők és így kevésbé feltűnők, de annál gyakrabban fordulnak elő.

Czélszerűnek tartottam vizsgálatok utján megállapítani azt, hogy bány, gyakran előforduló ismertetőjel által határozható meg a lehetőségig teljes biztossággal valamely egyén fülkagylója. (Jelen esetben rendellenességről természetesen semmi esetre, legfeljebb a formák változatairól lehet szó.) E czélból kikeresetem a gonosztevők albumából egy fülkagylót, melyen a következő bárom ismertetőjel volt:

1. a hasábolt fül, (az arczboz nőtt czimpa, ferdén lefutó alsó szegélylyel),
2. villaszerűen tagozott czáp (tragus) és
3. bevésés a lécz (helix) felső szegélyén a Darwin-dudor felett.

Ezen példányt összehasonlítottam azután 500 gonosz-



Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbáalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Az árjegyzék a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék koreadó.



tevő fülének fényképével; az eredményt az alábbi táblázatban ismertetem

A megfigyelt képeken közösen észlelhető:

Egy ismertető jel			Két ismertető jel			Három ismertető jel
Hasáboltt fül	Villásorion tagozott csáp	Bovós a Darwin-dudor fölött	Hasáboltt fül és villásorion tagozott csáp	Hasáboltt fül és bovós a Darwin-dudor fölött	Bovós a Darwin-dudor fölött és villásorion tagozott csáp	Hasáboltt fül, bovós a Darwin-dudor fölött és villásorion tagozott csáp
23	107	44	10	5	14	2*

* Beleszámítva a kiválasztott modellt.

Három ismertető jelt véve tehát alapul, 500 fülkagyló közül még csak egy volt található, mely ezen három jelnek ugyanazon kombinációját mutatta.

Ezután oly fülkagylót szemeltem ki, melyen négy, még a fényképen is jól kivehető ismertetőjel volt és pedig:

1. egy igen erősen kifejlődött Darwin-dudor, (egyéb-ként a gonosztevőknél ritka jelenség);
 2. egy a léczfarktól (cauda helix) az ellenlécz (antehelix) alsó szára felé húzó, úgynevezett porcellécz;
 3. a léczet és ellenléczet elválasztó fűlsajka (scapha) átlépése a fűlczimpa kezdetéig és
 4. az előző példában említett villázott csáp.
- 1000 fényképet összehasonlítva az eredmény:



Egy megközelítőleg normális fülkagyló képe.

- | | |
|-------------------|-----------------------------------|
| a) lécz, (helix), | e) csáp (tragus), |
| a1) léczgyök, | d) Darwin-dudor, |
| b) ellenlécz, | e) sajka, |
| b1) alsó | f) czimpa, |
| b2) felső | g) cavitas conchae (kagyló-árok). |

Egy közös ismertető jel	Két közös ismertető jel	Három közös ismertető jel*	Négy közös ismertető jel
Kiálló Darwin-dudor	Darwin-dudor és porcellécz	Darwin-dudor, barázdált czimpa és porcellécz	Darwin-dudor, porcellécz, barázdált czimpa és villázott csáp
Porcellécz	Darwin-dudor és barázdált czimpa	Porcellécz, barázdált czimpa és villázott csáp	Darwin-dudor, barázdált czimpa és villázott csáp
Barázdált czimpa	Darwin-dudor és villázott csáp	Porcellécz és barázdált czimpa	Darwin-dudor, barázdált czimpa és villázott csáp
Villázott csáp	Porcellécz és villázott csáp	Porcellécz és villázott csáp	Darwin-dudor, barázdált czimpa és villázott csáp
	Barázdált czimpa és villázott csáp	Darwin-dudor, barázdált czimpa és porcellécz	Darwin-dudor, barázdált czimpa és villázott csáp
		Porcellécz, barázdált czimpa és villázott csáp	Darwin-dudor, porcellécz, barázdált czimpa és villázott csáp
		Darwin-dudor, porcellécz és villázott csáp	
		Darwin-dudor, barázdált czimpa és villázott csáp	
29	23	44	74
	7	12	21
	7	7	23
	1	2	4
			1**

* A kiszemelt modellen kívül.
** A kiszemelt modell.

Igy tehát nyugodt lélekkel állithatjuk, hogy négy különös ismertetőjel által egy fülkagyló gyakorlati célból tökéletesen meghatározható.

Bouilland nyolcz hasonló határozó pontot jelöl ki, melyek felhasználásával a személyazonosság megállapítását föltétlenül elfogadhatónak jelenti ki.

Blau, a ki egyébiránt más szempontból bírálja el a dolgot, csak a Darwin-dudorra, a Satyr-esucsra, a léczre (helix) és a még esetleg meglevő háromszorosan villázott (ágazott) ellenléczre (antehelix) fekteti a fűlsúlyt.

Egy ismertető jel, hacsak az előirt rendellenességek (abnormitások) közé nem sorol, szinte értéktelen; két ismertetőjel 500 személy között már csak 23-nál enged meg összetévesztéseket, míg három ismertetőjelnél legfeljebb négy személyfülkagylója azonos. (Itt is a jellegzetes jelek változatossága (variációja) veendő első sorban tekintetbe).

Magától értetődik, hogy előnyösebb lenne, ha a fülkagyló sajátosságait lehetőleg még jobban kidomboríthatnók, azonban tekintetbe kell vennünk, hogy a személyazonosság megállapításával megbízott egyén a legtöbb esetben sem anatómiai sem pedig anthropologiai előismeretekkel nem rendelkezik s így az elérni czélzott eredményt az emlékezőtehetségnek e téren való túlfeszítésével, illetőleg túlterhelésével vajmi könnyen meghiúsítanók.

Ajánlatosnak tartom, hogy a büntügyi dolgokkal foglalkozó egyének a fülkagyló megsejtelésekor a következő részeket vegyék első sorban beható tanulmányozás tárgyává és pedig:

1. a lécz (helix),
2. az ellenlécz (antehelix),
3. a csáp (tragus) és
4. a czimpa

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műóráknál Szekeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!



1.



2.



3.



4.



5.



6.

Egy gonosztevő család fülkagylói:

- | | |
|---|---------------------|
| 1. R. P. 60 éves (a családfeje), | |
| 2. R. P. 28 „ | } „ fiai, |
| 3. R. K. 35 „ | |
| 4. R. A. 32 „ | |
| 5. R. F. 38 „ | |
| 6. B. A. 30 „ a családfeje férjének leánya. | |

Egymás között különösen hasonlóak az 1. és 2., 3. és 4. alattiak, míg az 5. és 6. alattiak kevésbé hasonlóak ugyan, de több közös jellel bírnak a többi párokkal.

alakulatait, olyképpen, hogy azok, illetőleg esetleges eltérő sajátosságai annyira emlékezetükbe vésődjenek, hogy az e téren szerzett tapasztalataikat egy fénykép tanulmányozása esetén kétséget kizárólag érvényesíthessék.

Figyelemmel kell azonban lenni arra is, hogy az egyes, különböző életkorban felvett fényképek — időközben történt külső behatások következtében — esetleg lényeges elváltozásokat is mutathatnak.

A mi a fényképek használhatóságát illeti, nézetem szerint a természetes nagyság utáni $\frac{1}{6}$ felvétel még meg-

felel céljainknak, míg az ennél kisebb képek már eredményesen kevésbé alkalmazhatók.

Hasonló eljárás követhető a hullák fényképezésénél is, ha azt előzőleg a fület az esetleg rajta lévő vér, piszoktól stb. nagyobb erőszakkal nélkül, de gondosan megtisztították.

A fülkagyló alakjának átöröklése.

A bonctannal és embertannal foglalkozó tudósok körében hosszú időn át élénk vita tárgyát képezte azon kérdés, hogy a fülkagyló különböző alakulatai átörök-

lődnék-e? (Itt nemcsak a veleszületett, hanem a sérülések által szerzett elváltozások átörökléséről is van szó.)

Annak daczára, hogy például Schmidt szerint ennek lehetősége majdnem ki van zárva, még sem lehet elvitatni a különösen szembetűnő alakzatoknak szülőről gyermekekre való átöröklését.

Ornstein e tárgyú ismertetései, úgyszintén Laloy, a ki a külső fülnek egy jellegzetes eltorzulását négy ivadékon át megfigyelte, az átöröklés melletti törnek lándsát.

Israel O. erre vonatkozó disszertációján végén ekként nyilatkozik: «A mi végül a fülkagyló ilyen veleszületett eltéréseinek átöröklését illeti, az teljesen kétségtelen».

Három esetben nyílt alkalmam a fülkagylónak ezt a feltűnő hasonlóságát a leszármazásnál megfigyelni, illetve bebizonyíthatni. Egy izben egy anya és leánya, azután egy anya és fia és végül egy hat tagból álló gonosztevő családnál, a mely az atyából, négy fiú és egy leánygyermekből állott. (A már elhalt anya fényképét, miután a bűnügyi osztálylyal nem akadt dolga, legnagyobb sajnálatomra nem szerezhettem meg.) Ez utóbbiaknak a képünkön látható fülkagylói — különösen párosával egymás között összehasonlítva — oly hasonlóságot mutattak, melyet egyébként különböző, nem egy családból származó egyéneknél lehetetlen észlelnünk.

A fülnek tökéletes hasonlóságát egy izben volt alkalmam észlelhetni két fivérnél, egy izben pedig egy fegyenczről (a kinél a fülkagyló ellenléce három ágra villázódott) azt mondták nekem, hogy összes testvéreinek és egyik fivére gyermekeinek fülkagylója ugyanezt a különöséget mutatja fel.

A Bertillon által bemutatott ikrek szintén a fülkagyló útján hasonlítanak leginkább egymáshoz.

Nem mulaszthatom el végül megjegyezni, hogy oly esetben midőn a leszármazás törvényessége, tegyük fel per útján kétségbe vonatik: az apa és fiú fülkagylójának összehasonlítása gyakorlati szempontból is rendkívül értékesíthető lenne.

A cigányok elleni nyomozásról.

Irta: K. Nagy Sándor, kir. törvényszéki bíró.

III.

Szólok bát a cigányok hátorságáról.

Látom, hogy az őrmester mosolyog és azt mondja: — Már Kálmán, ezelőtt majdnem nyolczszáz esztendővel kijelentette törvényben, hogy «a bosszerkányokról, mert nincsenek, többé szó se legyen». Éppen így nincs cigánybátorság se. Hiszen Arany János — a legnépszerűbb költő «A nagyidai cigányok» című költeményében is ezt írja, mikor a cigányok háborujáról beszél:

«Baban a cigány, de előbb bátat fordít — —
De a hó » cigányaság lőt fut ezveszesze,
A furdlyukba is búna, ha lehetne».

Én is igazat adok az őrmesternek. Mert a kis Murzsa azt vallotta, hogy a dánosi rablógyilkosok között Tuta volt a vezér, a főhős s állítólag a főtárgyalás alkalmával hallotta is valaki, mikor a vádlott cigányok megállapodtak abban, hogyha kiszabadulnak, Tutát választják meg vajdáknak. És ez a főhős, ez a vezér, ez a vajda meg vajdáknak. Azt jelentette ki a főtárgyaláson, hogy mikor a téglási kocsmá előtt Zelfi elájult, ő el kezdte futásra vonni a dolgot. Mikor aztán Dezsán Sándor Ujfehértó közelében utólrte, «ugy libegett, mint egy maglött tyúk». Nem is kellett sok a cigányoknak, hogy megijedjenek. Mikor kérdezték a téglási kocsmárosától: mi újság? s ez felelte, hogy «rossz szél fú, azt mondják hogy ti raboltátok ki a dánosi csárdát», az ott levő négy cigány férfi összenézett, Zelfi elájulva a földre esett s ezalatt a négy férfi cigány elszaladt, mivel hogy Zelfi ájulása csak arra való volt, hogy a figyelmet hirtelen magára vonja s ez idő alatt a férfiak elmenekülhessenek, ott hagyva az asszonyokat és a gyermekeket. Mert a cigányfőriak csak a maguk bőrére gondolnak a bajban s az asszonyokat, ezek pedig a gyermekeket tolják előre.

Fegyveres emberekkel szemben feltűnő a cigányok gyávasága. 1907. évi július 12-én 41 cigányt kísért be két csendőr Félegyházáról Kecskemétre, pedig a cigányok között hét férfi és 12 felnőttnő volt, csak a többi volt a gyermek.

Igaz, hogy a cigányoknál az öregek és gyermekek nem mernek szembezállani a hatalommal, hanem az Arany János «Nagyidai cigányok» szavait használva:

«A gyarló cseckemők, öregek ellenben,
Nem tudván egyób kárt tenni az ellenben:
Siketnek, hogy ég-föld lesz belőle siket,
Tépik ruhájukat, tisztes fürteiket»....

A cigányok csak akkor lövöldöznek kisérőikre, ha éjjel van, vagy valami szegletről, vagy fa mellől biztonságban tehetik. Tuta is egy bokor mellől lőtt kétszer Fogarasi Gyulára.

Történt egyszer, hogy egyetlen fegyveres csendőr egész karaván-cigányt kísért. Valaki megkérdezte a vajdától, hogy mi az oka, hogy ilyen sokan félnek egy ember-től? a mire a vajda azt felelte:

— A csendőr kezében fegyver van és abban hét golyó; azért engedelmeskedünk neki. A csendőr ugyan nem tudna mindnyájunkat lelőni, de betet igen és senkinek sincs kedve ahhoz, hogy ő legyen egy a hét közül.

A cigányok éppen azért szeretik ugy az erdőt, mert ott nagyobb biztonságban vannak s az orvátmadásra legbiztosabb helyek. A dánosi úgy cigányai is az erdőben tanyáztak, ott tanácskoztak s ott jöttek ismét össze. Az erdő volt a találkozóhelyük.

És nem is új dolog, hogy az erdő milyen veszedelmes a közbiztonságra s milyen nagy óvatosságra van szükség az erdőkön átvezető utakon. Hajdan is az erdők voltak a rablók lappangási és gonosztetteiknek színhelyei. Éppen azért több mint háromszáz évvel ezelőtt már törvényeket hoztak az erdőn keresztül járó utasok védelmére. Nevezetesen az 1548: XLIX. és 1597: XLVIII. t. cikkeket elrendelték, hogy «az erdők» az utak mellett mintegy 200 könyöknyire kiirtassanak, hogy így az utazók még távolról észrovenén a rablók közeledtét, a veszélyt futással könnyebben kikerülhessék».

A közbeeső s idevonatkozó törvényeket nem is kutatom, de igen is figyelmébe ajánlom mindenkinek, hogy ma is életben van egy, a fentebbiekhez hasonló törvény. Olvassák csak el a közutakról szóló 1890: I. t. cz. 133. §-át.

„Erdők, berkek és sűrű faültetvények az ut mindkét felőn az ut-árok szelétől számítandó legfeljebb tíz méter távolságig letarolandók, illetve megritkítandók és ugy ezek, valamint az élősvények oly magasságig, mely az ut fentartására, illetve közbiztonságra nem bátrányos, levágandók. A viszonyokhoz képest egyes helyeken azok vágatása korlátozható, vagy egészen betiltató».

Távol legyen tőlem, hogy én — és éppen én — a csendőrök feletti terbes szolgálatát csak egy szemernyi-vel is nehezíteni kívánnám, csupán figyelmüket akarom felbírni nehávis körülményre, mely összefüggbet a cigányok ügyével a melyre portyázás közben gondot fordíthatnak, a nélkül, hogy ez által újabb terhet vennének magukra.

A cigányokat szorítani kell arra, hogy ismerjék el a törvények hatalmát s tiszteljék és megtartsák azoknak parancsolatait, éppen úgy mint mások.

Nem azt akarom én ezzel mondani, hogy úgy kell bánni a cigányokkal, mint hajdan — a bozzájuk basonló foglalkozásu — kóborló bajdukkal bántak, a kikre az 1598: XXIX. t.-cz. kimondta: „A kóborló uratlan hajdukat szabad legyen akárkinek megölni; azon akár magyar, akár német kapitányok pedig, kik olyanokat tartanak, hűtlenség szennyébe essenek», továbbá az 1599: III. t.-cz. „A szabad hajdukat pártolók és élelmezők is, a kir. felség által halállal büntetessenek». Az 1608: XX. t.-cz.: „A köznépet és nemességet nyomorgató kóbor és szabad bajdukat a nádor akárhol érde- meik szerint büntesse».

Bármilyen nagy basonlatosság van is az ezelőtt háromszáz évvel élt kóborló és szabad bajduk s a mostani kóbor cigányok foglalkozása között: ma már nem a régi kegyetlenkedéssel, hanem a most élő törvények szigorú megtartására szorítással kell elvenni a cigányok kedvét a kóborlástól.

Csak néhány törvényt említek fel.

A közutakról szóló 1890: I. t. cz. 137. §-a mondja: „A ki az utak árkaít, padkáit, a töltések és bevágások rezsüit, állatokkal legelteti, feltorni engedi, vagy az úton élet: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő».

Nem kell megengedni a cigányoknak az ilyen legeltetést sem, mely náluk mindennapi, be kell kísérni, vagy kísértetni őket, vagy legalább is az előjáróságot figyelmeztetni erre.

Az 1879: XXXI. t.-cz. vagyis az erdőtvény meg igen sok alkalmat ad arra, hogy a cigányoknak elmenjen a kedve vágyakozni az általuk annyira szeretett erdőbe. És ha kevesebb cigány keresi az erdőt, kevesebb lesz a felderítetlen bűncselekmények száma is.

Hiszen Jutina — az értelmes, okos Jutina, mondta a dánosí tárgyaláskor, hogy: „a cigányok közt az a szokás, hogy a ki elárulja őket, azt meggyilkolják és elűsák». Igaza lebet, mert csakugyan sok cigány elűsönik nyomtalanul. És nem egy ember hallotta a tárgyaláson, midőn a vádlott társak balált ígérték Mundrának kiszabadulásuk esetére. Boszuálló természetük nyilvánvaló. Surányi Márton kijelentette, hogy nem nyugszik addig, ha kiszabadul, míg Orbán Danit el nem pusztítja. (Ez volt az a cigány, a kit a Párnó által megölt Lakatos József — a Surányi Márton apja — gyilkosa gyanánt megnevezett, azzal a kijelentéssel, hogy ő rajta már úgy se segít senki, minék zárassa be a saját testvérét Párnót; az Orbán-család pedig ugyis ellensége: hadd ítéljék Orbán Danit.)

Murzaa mondta, hogy a dánosí eset alkalmával a nyáregyházi erdőben tüzeltek. De nemcsak ők, hanem

a többi cigányok is szoktak az erdőben tüzelni. Már pedig az erdőtvény 9. §-a kimondja. „Az erdőben és azok közelében, százméternyi távolságon belől, csak az erdőégek megakadályozására szükséges óvrendszabályok megtartása s idegeneknek ezenfelül még csak az erdőszeti személyzet engedélye mellett szabad tüzet rakni». És ennek az áthágása a 109. §. szerint: „két forinttól busz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik».

Ha tehát az erdőben, vagy erdő közelében tüzelő cigányokat találunk, oltassák ki velük a tüzet, őket pedig adják át az erdőszemélyzetnek, vagy a községi előjáróságnak megbüntetés végett.

Az erdőtvény 90. §-a szerint: „A ki valamely erdőben élőfát, vagy ott létező levágott, de eladásra, vagy felhasználásra még fel nem dolgozott fát ellop, az ellopott fa értékét a kártérítésül ezen érték egynegyed részét tartozik megtéríteni, ezenfelül pedig a két összeggel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő».

A 92. §. szerint: „A ki valamely élőfa ágait, gallyait letöri vagy levágja és ellopja, (illetőleg jogtalanul eltulajdonítja), ezen tárgy értékét s kártérítésül az érték felét tartozik megtéríteni s egyszerűen a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre ítéendő. A ki pedig valamely élőfáról annak kergét lebasítja és ellopja: a fa és a kergé értékét tartozik megtéríteni s ezenfelül ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő».

Hát bizony a cigányok nagyon gyakran belesznek ezekbe a bűnökbe.

Nézzük csak a cigányok foglalkozásának egy részét. Ki van mutatva, hogy a cigányok közül 5,553 foglalkozik famunkával. És pedig: fakanálesináló 1976, favigó 14, orsókeszítő 203, teknőcsináló 2068, szénégető 78 és egyéb famunkás 284.

Már most ha ilyen famunkával való foglalkozáson érik a cigányt: ugyan bányánál találunk igazolványt, hogy meg van engedve nekik az erdei (vagy más) fának felhasználása, ilyen famunkára? Pedig tényleg sok cigány foglalkozik famunkával: de bizony kevés azoknak száma, a kik törvényes uton jutnak a faanyaghoz, hanem lopják azt.

Nem szabad tehát szó nélkül bagyni az ilyeneket s ha igazolványt felmutatni nem tudnak: az erdőszemélyzetnek figyelmébe kell őket ajánlani. Különösen pedig, ha az erdőben találják őket, szigoruan vizsgálják meg, hogy nincsen-e náluk lőfegyver? Mert az erdőtvény 74. §-a szerint: „Büntettet képez az erdei lopás, habár a lopott dolog értéke 30 forintot nem halad túl, ha erre vonatkozólag valamelyike azon körülményeknek forog fenn, melyeknél fogva a lopás, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, a büntető törvények szerint büntetnek állapítatik meg. A büntető törvényeknek a fegyverviselésre vonatkozó megállapítása, erdei lopást illetőleg csakis lőfegyverre értendő».

A Btkv. 337. §-a szerint pedig: „Tekintet nélkül az ellopott dolog értékére, büntett miatt büntetendő a tolvaj, ha a lopás elkövetésekor fegyvert viselt, habár azt se nem használta, se nem mutatta. Ugyanazon büntetés éri azon tetteseket és részeseket, a kik ezen körülményről, a cselekmény megkezdése előtt tudomással bírtak».

Az igazság érdekében áll ily módon, hogy a falopáson ért cigányokat megmozdítják a lőfegyver szempontjából s ha lőfegyvert találunk náluk, akkor már minden tekintet nélkül tartóztatásuk le és a bírósághoz, vagy ügyészséghez kísérik őket, még pedig nemcsak azt, a kinél lőfegyvert találunk, hanem társait is. Ekkor

már nem magánvádra üldözendő erdei lopásról, hanem hivatalból üldözendő lopás büntetéről van szó.

Ismeretes dolog, hogy ha a cigányoknak lovuk van, az erdőben szeretik — mint legrejtettebb helyen — legeltetni. Pedig az erdőtörvény 100. §-a mondja: «A ki oly erdőben, melyben a legeltetésre nincs joga, szándékosan, vagy gondatlanságból legeltet, az okozott kár és esetleg a hajtópénz megtérítésén felül pénzbüntetéssel büntetendő».

A cigányok még az erdőben is a tilos utakat keresik, holott az erdőtörvény 114. §-a szerint: «A ki az erdőben engedély nélkül kocsival tilos uton jár, vagy marhát tilos uton hajt, a ki engedély nélkül új utat tör, vagy hat évesnél fiatalabb utannövények közt jár: ötven krajczártól husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő».

114. §. «A ki idegen erdőben, a nélkül, hogy ahhoz jogosultsága volna, a közutakon kívül találtaik, ha ottani jelenléte közbiztonsági, vagy az erdőtulajdonos biztonságára szempontjából aggályosnak tűnik fel, az erdőszemélyzet tagjai által az erdőből kiutasítható és ha fejsze, fűrész, vagy az erdőtermék szedésére alkalmas más eszköz, vagy fegyver volna birtokában, az tőle elveendő. Ha az erdőből kiutasított személy a meghagyásnak nem tesz eleget, öt forintig büntetendő, ha pedig ellenszegül, cselekménye hatósági közeg elleni erőszak büntetetté képezi».

139. §. Ismeretlen egyének tettenkapás, vagy folytonos üldöztetés esetében a legközelebbi község előljárósága elé vezetendők».

142. §. Letartóztatható és elővezetendő a tetten kapott vádlott az esetben is, ha a rendőrség, vagy az erdőszemélyzet tagja által a kibágás abbanhagyására felszólítottán a felszólításnak nem felel meg.

146. §. A kibágást elkövetőnél létező azon eszközöket, melyekkel a kibágást elkövette, annak kocsiját, szánját és vonó marháját, valamint a házban talált állatokat le lehet foglalni».

Ime! az erdőtörvény mintegy utmutatást ad arra, hogy a cigányokat miként lehet az erdőtől elvadtítani. Egyébről majd a jövő héten lesz mondanivalóm.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A gyilkos dinnyetolvajok.

Írta: Máthé Miklós törzsrörmester.

Árgus szemekkel őrködött dinnyéi felett Molnár Ferencz harsányi lakos, a ki mint felesketett hegyőr, az ottani szőlőkben, mellékesen dinnyetermeléssel is foglalkozott.

Vigyáznia is kellett, mert a falubeli fiatalság nem igen respektálta az ilyen csekélységeknek az enyém-tied közti különbséget, s ha egyik-másiknak az imádottja, a bogárszemű Zsuzsó, vagy a szőkefürtű Erzsé dinnyére éhezett, hát bizony nem vette neki pénzért, hanem az éj leple alatt kirándult a közeli dinnyeföldre és hozott neki onnan annyit és olyat, a milyent a tekintetes úr még drága pénzért sem kap.

Csók jár ezért a bátor legénynek. S mennyivel édesebb a tilosságánál fogva anélkül is édes csók, ha az ily könnyen szerzett dinnye zamatos levétől még jobban megédesített ajkáról kapja a legény.

Tudta ezt jól Molnár Ferencz is. De hát hogyné tudta volna. Fiatal korában ő sem volt különb a Deákné vásznánál. Éa, ha Erzsók néninek, az akkor még észbontó szépségű, kaczkiaś leánynak vágyai támadtak az édes, zamatos

dinnyére, vagy a hamvas őszibarackra, hát bizony elvitte azt Ferencz bátyánk, még ha hétfejű sárkány őrizte volna is.

Hej! de elmúltak azok a szép napok. Most a pénz és a kenyér az első. A dinnyéért pedig szép pénzt adnak. Különösen az olyan fajtakért, mint a Ferencz bátyánké. Búszke is volt rá. De lehetett is, mert nemesfajú gyümölcs volt az mind.

Az a szép, hamvas görög, ott a partoldalon a szomszéd falubeli uraságéból való. Úgy kapta a magvát, titkon, dugva a Kapor Orzsítól, a ki mint szobalány a Ferencz bátyánk rokonságát boldogította szerelmével s az ekként létrejött unokai köteleket ezen ajándékkal is erősíteni akarta.

Hanem igaz, hogy isteni gyümölcs is volt az. Húsa piros, mint a cséppentett vér, édes mint a lépes méz. S abból a piros húsából oly csábítóan mosolyogtak ki viaszkezinű, apró magvai

S azok a sárgák ott a kunyhó körül. Az még csak az urifajta. A Nyaskigláb zsidó felesége hozta annak magvát Pestről, mikor fürdőzni járt ott. Abból való az a táblabeli mind. S csak úgy csalogatja, hívogatja szép zöldessárga gercedjeivel a járó-kelőköt. Bizonyos, hogy Pestre is külszországból hozták, mert a neve is olyan idegen. Úgy hívják: Ananász!

Gondozgatta, ápolgatta is Ferencz bátyánk őket s rájuk áldozta minden szabad idejét. Visszacsipte a nagyon terjeszkedő indákat, leszedte a fattyuhajtásokat, hogy ne szivják el az éltető nedvet a nemes gyümölcstől. Megfordította, megigazította, hogy ha valamelyik nem jól feküdt, hogy féloldalul, ferde ne legyen. Csökkenti az értékét ez is. Szépen körül fektette, bepólyálgatta indával a már szépen fejlődő gyümölcsöt, hogy a nap heve is csak a levelek sűrűségén keresztül s azok által enyhítve jusson hozzá. Mert tudni kell ám a dinnyetermeléshez is.

Amellett az első kötésbeliek számot és nevet kaptak. A szám jelezte a születési sorrendet. S a neveket, mind történelmi nevezetességű vitéz hősökét kapták. Mert hát Ferencz bátyánk iskolát végzett ember volt s nagy tiszteletben tartotta a dicső, nemzeti hősök emlékét.

Azok a nagy haragoszoldhúju görögök ott a Nagy Hunyadi, az Igesságos Mátyás, a Vitéz Kinizsi stb. rákarzott neveikkel ékeskedtek s emitt a sárgák között a Szent Czeccilia, Szent Erzsébet stb. huzódtak meg szentéletű névrokonukhoz illő szerénységgel a sűrű inda között.

Ferencz bátyánk vallásos ember volt s a becsületes ember a vallására is tekintettel van. Ha nem ért rá a templomba elmenni, hát kedvencz dinnyéi között fohászzkodott védőszentjeihez. Meghallja és jó néven veszi azt a Mindenható ott is.

Ferencz bátyánk ugyanis állandóan dinnyéi között lakott. Különösen az érés idejében nem hagyta el kedvenceit, ha csak az asszony ott nem volt. Erzsók néni azonban ott volt ilyenkor mindennap. Ő hozta ki az elemőzsíát már kora reggel a künn is meradt egész nap, segítvén hitese urának a munkálkodásban.

S ha úg ebéd után, ott a kunyhó melletti napraforgó bokor árnyékában meghuzódva elbeszélgettek, számbavették az idei termést, megállapodtak az eladási árakban, arczuk csak úgy sugárzott az örömtől.

Képzületben már kezükben volt a tömött bugyelláris és látták a téliro jól megrakott éléskamrát. S mindezt a dinnyéből, abból a nemesfajú, isteni gyümölcsből.

Ámde: ember tervez, Isten végezt!

1907. évi augusztus hó 10-én virradóra nagyon rossz álmai voltak Erzsók néninek. Egész éjjel istentelen gonosz emberekkel látta viaskodni az urát. De az erős ember legyőzte őket s már-már teljesen győzedelmeskedett rajtuk, mikor az egyik valami gyilkos szerzőmával hirtelen a földre terítette, hogy csakugy puffant.

Nagyot sikoltva ugrott ki Erzsók néni az ágyból, éppen középre a kovácsos asztának, melyet az ablakban csiripelő verébsereg lomájára felébredt macska ringott le a kemence tetejéről s éppen az úgy elé esett.

— Tudtam, hogy szerencsétlenség ér, csak még nagyobb ne legyen! — monologizált Erzsók néni öltözködés közben, — sietek is ahhoz az emberhez, hátha valami baj örte.

Bizony érte azt, még pedig nagy baj. Ott feküdt a hűséges hitetés szeretett dinnyéi, a Vitéz Kinizsi és az Igazságos Mátyás között a felismerhetetlenéig összetört-zuzott arcczal, már teljesen kihülve, holtan. Mintha segítségért folyamodott volna a borzasztó pillanatban és igazságos ítéletért gyilkosai felett, ez utóbbihoz. S a jól ápolt dinnyék szép zöld levelei, szomorúan hullatták véres arczára harmat könnyeiket.

A párjavesztett asszony nem bírta el talpon a borzasztó látványt, nagyot sikoltva eszméletlenül terült el ura holtteste mellett s jó hosszú ideig feküdt ott ajultan.

Nem volt a közelben senki, a ki segítségére jöhetett volna. Végre is kedvencz dinnyéi könyörültek rajta; végig-végig simogatták a reggeli hűs szellő által megrezduló harmatos leveleikkel az élettelen nő arczát, mire ez magához térve felugrott s fejét két tenyerébe temetve se hallott, se látott tovább, csak szaladt, szaladt, mint egy őrült, javeszékelve egyenesen a község házához és a zokogástól csakló hangon panaszkolta el férje meggyilkoltatását a községi bírónak. Aztán szaladt vissza hűséges urához s ráborulva siratta sokáig.

A községi előjáróság az emődi őrsöt és a miskolci törvényszéket azonnal értesítette a borzalmas esetről. Az őrs távirati jelentése alapján pedig a miskolci szárnyparancsnokság Gálfi Illés őrmester, mezőcsáti járásparancsnokot rendelte ki a nyomozás vezetésére, a ki Nagy János őrsvezető, emődi őrsparancsnokkal és még három csendőrrel csakhamar megjelent a helyszínén s addig is míg a törvényszéki bizottság megérkezett, a helyszínét vették vizsgálat alá, óvatosan megőrizvén az ott talált nyomokat.

A törvényszéki orvosi vizsgálattal megállapított, hogy a hegőrt, a még ismeretlen tettesek, karókkal agyonverték, arczát, fejét borzalmasan összetörték s a nyakát forgópisztollyal átlőtték.

Ott volt a hulla mellett egy jókora darab cserfakaró, az egyik végén véresen. Az áldozat fegyverét a tettesek elvitték, mert az nem volt sehol. Ellenben az ellopni szándékolta, minteg 47 darab dinnyét ottbagyták három csomóban a hulla közelében, s erről lehetett következtetni, hogy a tettesek hárman lehettek.

Egyébként a nyomozás megkezdése és irányítása nagyon nehéz volt, mert a helyszínén talált és meztelen lábtól eredő nyomok, melyek a puha, porhanyó földön láthatók voltak, csak a legközelebbi kocsiutig vezettek s ott már a járókelők által eltapostattak s csak annyit lehetett belőlök megállapítani, hogy a tettesek a falu felé mentek el. A helyszínén találtatott még két darab 10 és 16 centiméter hosszú, kenderből fonott zsákmadzag, egy darab öt méternyi hosszú dolmányzártó zsinog és egy darab sárgásfehér színű csont inggomb. Szóval mind olyan tárgyak, a melyek majdnem minden falusi háznál találhatók.

Ezeket a járóőr biztosítván, nyomozásba fogott.

Házkutatásokat, kikérdezéseket eszközölt, besugások folytán egyes gyanus egyéneket őrizet alá vett, de mert alibi-jüket mindannyian igazolták, egyiket a másik után kellett elbocsátani.

Természetes, hogy ilyen körülmények folytán a kivincsiak egész serege fordult meg a község háza körül. Jöttek-mente és tárgyalták ott az esetet egész nap.

Ott szorogott a többi között egy időse, hervadt, ránczos arcú nő is. Háromszor-négyszer elment, de ismét csak visszajött a község háza elé és izgatottan tudakozódott hol egyik, hol másik egyéntől, hogy a csendőrök hol és kiknél jártak, kiket fogtak el és bocsátottak szabadon.

Gálfi őrmesternek feltűnt az asszony viselkedése s utána tudakozódott, hogy kicsoda.

Midőn pedig az előjárósági tagoktól megtudta, hogy az illető a nagy erkölcsi hírében álló Kovács József neje. behívatta a tanácsostembe és megkérdezte, hogy férje és fia hol vannak. Az asszony alig tudott az ijedségtől szólni, de mégis megemerkelt magát és megmondta, hogy otthon vannak.

Az esetre nézve azonban nem akart tudni semmit s az állandó ottlétét és felhívó érdeklődését kiváncsiságával mentogette.

Gálfi őrmester nem bocsátotta el az asszonyt, hanem bizalmi egyénekkel és társaival az asszonyt is magával vivén, annak lakására ment. Kovács Józsefet és 17 éves Péter nevű fiát tényleg otthon találták.

Ezeknek meglepődöttségén kívül csak az tűnt fel különösnek az őrmester előtt, hogy a mosóteknőt félig meddig kimosott ruhával a konyhában találta s az asszony mégis következtetesen ott ácsorgott a község háza körül.

Kovács József és fia az esetre nézve a hozzájuk intézett kérdésekre tagadó választ adtak, de zavaros viselkedésük és az asszony magatartása alapján az őrmester mégis őrizet alá vette őket és aztán a lakást és mellékhelyiségeit átkutatta.

A házkutatás eredménye meglepő volt. A mosóteknőben egy darab gatyát és egy darab férfikötényt találtak, a melyen a megkísérelt kimosás daczára is jól észrevehető vérfoltok maradványai voltak észrevehetőek. Ezenfelül a ládában egy férfikabát, a sertésól pailásán két darab szalovával megtömött csulánzsák került elő, a melyeken a vérfoltok, illetve véres kéz nyomai és a még nem egészen megszáradt vér nagyon jól kivehetőek voltak.

Ezeket a járóőr összecsomagolva, a két gyanúsítottal a község házához szállíttatta. Itt a két gyanúsítottat vette az őrmester testi vizsgálat alá, melynek folyamán Kovács József jobbkezén, a kis és gyűrűs ujjak körömházai tájékán meg-alvadt vércsíkokat fedezett fel.

A jobbkez fejét ennélfogva, nehogy a terhelt az orvossal való megvizsgálattásig a vérnyomokat eltüntesse, ruhával szépen bepólyázta az őrmester és a két embert öber felügyelet alatt hagyta a harmadik tettes után puhatolt tovább.

Mintthogy a két őrizet alá vett egyén nem olyan inggombot viselt, mint a milyen a gyilkosság színhelyén találattott és a házkutatás alkalmával sem találtattott náluk olyan gombbal ellátott felhárnemű, és mert az áldozat ingén is másfajta gombok voltak, teljesen bizonyosnak látszott, hogy csak a harmadik tettes ingéről szakadhatott le a bűnlejek közt levő inggomb.

Nagy őrsvezető emlékezett is, hogy a gyilkosságot megelőző napok egyikén, egy szándékos emberölés kísérlete ügyében kikérdezett Matiz József is gém látott ahhoz hasonlú gombokat.

Azt is megtudták továbbá, hogy Matiz József Kovács Péternek barátja, házukhoz jártos, minélfogva ennek lakásán is házkutatást tartott Gálfi őrmester s bár nem találtak ott semmit, a mi a tettességet igazolta volna, a fiut mégis őrizet alá vette, mert egy a helyszínén találtatott hasonló ingombja hiányzott és a község házához kísérvén, szintén alapos testi vizsgálat alá vette.

Ez már több eredménnyel járt, mint a házkutatás. Ugyanis balkezének mutató, középső és gyűrűs ujjain, a körömház környékén s a baltérden a bőr ránczain között a frissen alvadt vércsíkokat félreismerhetetlenül észre lehetett venni s utóbbi testrésznek megfelelően a gatyán is — bár kimosása már megkíséreltetett — mégis látható volt, hogy mintegy két tenyérnyi területen véres lehetett.

Az őrmester a kézen és lábón talált vérfoltokat szintén bepólyálással biztosította az elenyésztetés ellen s azután a kikérdezéshez fogott.

Tagadott mind a három gyanúsított konokul. A vizsgálóbíró előtt sem ismertek be semmit. Sőt midőn a törvényszéki orvos megjegyzését hallották, hogy a testükön talált vérnyomok nem képeznek elég bizonyítékot a tettességgel való alapos gyanura, még konokabbul kitartottak tagadásuk mellett s a vérnyomok keletkezésére nézve egyik egy, másik más okot adott elő.

A járóőr azonban mindezek daczára nem bocsátotta szabadon őket, hanem a vizsgálóbíró távozása után újból kikérdezés alá vette külön-külön mindögyiket s elibok tárta állításuk tarthatatlanságát. Mind uon ért semmit. Tebát tovább puhatolták.

Ekkor megtudták, hogy Matiznak forgópisztolya is van, de azt nem tudták előkeríteni. Azt is megtudták, hogy a gyilkosság előtti délutánon Matiz Kovácséknál volt még késő este is, és hogy ott páliukdzáltak.

Az is megállapították, hogy este 10 óra tájban távozott Matiz Kovácsától s akkor nem eg edül ment, hanem harmadmagával. A tanu a másik kottót a sötétben nem ismerte fel, Matizt is csak a hangjáról.

Matiz János és Kovács Péter mindezen bizonyítékok daczára tagadták, de az öreg Kovács már megtört és töredelmesen beismerte, hog tényleg ők voltak a tettesek s azt is megmondta, hogy a forgópisztoly is náluk van, az asszony tette el, az majd előadja.

Az öreg vallomásának előbök tárása után a két legény is beismerő vallomást tett, melyből aztán kiderült, hogy este pálinkás fejjel az öreg Kovácsot is rábeszélve dinnyét mon- tek lopni a Molnár Ferencz dinnyeföldjére.

A zsákokat már teleszedték és elindulni akartak, mikor odatoppant Molnár Ferencz és fegyverét rájuk fogva kényszerítette őket, hogy a dinnyét tegyék le. Matiz erre két lövéssel válaszolt, mire Molnár egy lövést tett támadói felé, de sem az ő, sem a Matiz lövései nem találtak. Molnár még löni akart, de Kovács József közelébe lépve a belyszínén hagyott cserfakaróval úgy vágta fejbe, hogy azonnal le- rogyott.

Ekkor a két fű is neki esett s addig ütötték, míg élet volt benne, s végül is Matiz a mellére térdelt, forgópisztolyával a nyakát keresztül lőtte, a pisztoly csövét az arczába és szájába beleverte s még a cserfakaróval is ütött vagy hármat az arczára, azután pisztolyát Kovács Péternek át- adta, hogy azt ő vigye haza, nálok nem fogják keresni; ő pedig az agyonvert hegyőr fegyverét vette fel, hogy azt hazaviszi s addig is, míg a kereséstől tarthat, elrejti, télen pedig vadászatra fogja használni.

Ütközben azonban mégis meggondolták a dolgot s úgy találták jónak, hogy azt a fegyvert ne vigyék haza, mire az idősb Kovács a falu alatti, mintegy másfél méter mélységű tóba dobta bele.

Ezen beismerések alapján a fegyver a tóból előkzittetett, Kovács Józsefné pedig a forgópisztolyt a veteményes kert- ből, hol a föld alá rejtette el, előadta, s a már említett bűnjelekkel együtt a teljes beismerésben levő három tettes a miskolci kir. törvényszéknek átadtott.

A m. kir. III. számú csendőrküldési parancsnokság méltányolván a járőr ügyesen, sikeresen és az ügy szöve- vényességéhez képest oly rövid idő alatt kiderített szép eredményét, a két altisztet dicsérő okirattal tüntette ki, a csendőroket pedig nyilvános megdicsérésben részesítette.

HIREK.

Uj huszkoronás bankjegyek kibocsátása. Az osztrák- magyar bank az 1900. évi márczius 31-iki kelettel ki- bocsátott és jelenleg forgalomban levő huszkoronás bankjegyek helyett június 22-ével 1907. évi január 2-iki kelettel ellátott uj kékszinű huszkoronás bankjegyeket fog kibocsátani. Az uj huszkoronás bankjegyek leírását és a régieknek forgalmi és bevonási idejét magában fog- laló pénzügyminiszteri rendeletet lapunk hivatalos ré- szében teljhatalmulag közöljük.

Egy csendőr c. őrsvezető megsebesítése. Andok István, Háromszékmegye Zágon községi lakos, június hó 10-én Zágonban, egy népmulatságon keletkezett vere- kedés alkalmából kifolyólag reggeli fél három órakor a vele szemben szolgálatilag fellépett Márk Sándor zágoni őrsbeli csendőr c. őrsvezetőt egy kövel fején súlyosan megsebesítette. Márk csendőr c. őrsvezető a támadója ellen kardját használta és őt súlyosan meg- sebesítette. A vizsgálat megindított.

KÜLÖNFÉLÉK.

Óriási óra. A párisi Eifel-toronyból egy idő óta éjjelenként is jelzik az órákat villamos lámpákkal megvilágított tíz méter magas arabs számjegyekkel. — A világ legnagyobb teljes óralapja azonban Észak-Ameri- kában látható és pedig a thomastoni nagy óragyárban. Ez a hatalmas óralap a gyárépület tetején van felállítva és átmérője 12 méter. A perczmutató 6 méter hosszú és súlya az ellensúlylyal együtt 640 font, míg az óramutató csak 4-5 méter, súlya pedig ellensúly nél- kül is 500 font. Az órákat jelző számok másfél méter magasak és háromnegyed méter szélesek, sőt helyenkint ennél is szélesebbek, csak így érthető, hogy az óra a Hudsonon közlekedő hajókról épp úgy mint New-York déli városrészeiből tisztán kivehető. — A perczmutató lapátszélességű hegye perczenkint 64 centiméternyi utat tesz meg. ez a sétája tehát kényelmesen, minden megerőltetés nélkül megfigyelhető. A mutatók izzólám- pákkal vannak szegélyezve, a melyek éjjel megvilágítják őket, míg nappal a mutatók és a számjegyek is feketék, a számlap pedig fehér alapú. Az óramű nagyságára jel- lemző, hogy három órai munka szükséges ahhoz, hogy az órát egy centiméter vastagságú aczélsodrony segé- lyével felhúzzák. A felhúzást három hetenként kell meg- ismételni.

A fecske gyorsasága. Hogy milyen gyorsröptű a fecske, abban egy anverszi baromfityényszű nemrég érdekes kísérletet tett. A házának eressze alatt fészkelő fecskét elvitte több postagalambbal együtt egy galamb- versenyre a francziaországi Compiègne-be. A fecskét Compiègne-ben a galambokkal együtt reggel negyed nyolcz órakor bocsátották útnak. A postagalambok eleinte, szokás szerint, nagy iverket szeltek a levegőben, míg a követendő irányt megtalálták, de a fecske, a mint szárnyra kapott, egyenesen északi irányban repült. Nyolcz óra huszonhárom perczkor a fecske már Anversz- ben volt a fészkon, míg az első postagalamb csak fél- tizenkét órakor érkezett meg. A fecske tehát 235 kilo- méter utat egy óra nyolcz percz alatt tett meg, vagyis egy percz alatt 3355 métert repült.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsola- tos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

S. A katonai elfogatózására nálunk eddig törvény nem hoz- tott, azt csupán az 1874. évi 1025. számú honvédelmi, valamint az 1888. évi 4849. és az 1889. évi 2345. sz. belügyminiszteri rendelotok szabályozzák. A kilométerenként megállapított 7, ille- tőleg 14 fillőren felül a fuvarosnak fizetendő összegok nagyságát a közigazgatási bizottságok állapítják meg és a megállapított összegokot átmonoti kiadásként a közbögek fizetik. A katonai beszállásolástról az 1879. évi XXXVI. tez. intézkedik.

II. csendőr. A pincoz télen-nyáron ogyonlotos hőmöréséklotú, tehát őrnok van igaza.

Tapasztalt csendőr. I. Ha a csendőrség által önbuzgalom- ból elfogott, elővezetett vagy nyomozás céljából őrizott alatt tar- tott egyénnek nincs magát miből élelmeznie, akkor a járőr látja el őt a legszükségesebb élelmi szerekkel, a minek a beszerzésé- ből felmerülő költségeket a kiadást igazoló nyugtáik alapján a

esondőrségi javadalmasítás terhőre az utazási számadásban is felszámíthatja. 2. Olvassa el az őrsgazdászatközel. ut 29. §-át. 3. Az adott esetben az eseményt úgy, ahogy történt a szolgabírói hivatalnak írásban bejelenteni és ezzel az ügy befejezését nyer. 4. A Curia döntése szerint nem képez büntetendő cselekményt. 5. Nyilvános helynek tekintendő. 6. Az ily esetekben a felmerülő költségeket a bíróság állapítja meg, még pedig az általa elítélt alperes terhőre és a bíróság is fizeti ki azt a felperesnek, ha azonban az alperes a bíróság által felmentetnék, akkor a felperesnek a költségek megtérítésére nincs igénye. Az ily magánjogi dolgokból kifolyólag a esondőrségi javadalmasítás terhőre semmiféle költség nem számolható el. 7. E kérdésnek megoldását kérje tiszti eljárásjától. 8. Az ideiglenes nyugállományban töltött idő nem képez szolgálati idő megakasztást, de a nyugdíjba be nem számítatik, mert az alatt az idő alatt csak nyugdíjat élvezelt és szolgálatot nem teljesített.

Csányi őrs legénysége. 1. Az eset, miután hivatalos helyiségben etakálni nem lehet, de a szándék különbözik is elvétele iránnyal, lopást képez. 2. A kbtkv. 126. §-ába ütköző kihágást képez.

T. K. őrmester. A rangsorban ön nem második, hanem első, de az állomány négy fővel túl van lépve, s így ebben az évben alig van kilátás kinevezésekre.

Ligezán esondőr. A kéreztett bankház nem létezik.

B. L. Ön megbízatásra a 16-ik, onnélfogva az év végeig vagy a jövő év elejéig várnia kell, tehát nem éri anyagi károsodás.

B. F. őrsvezető. 1. Az igényjogosultsági igazolvány csak a betöltött 12 évi szolgálat után illetékes az altisztnak, előbb tehát nem kérheti. 2. Azt, míg pályázat hirdetve nincs, mi sem tudhatják. 3. A 12-ik szolgálati évének második felében már joga van próbaszolgálatra bocsátatását kérni.

Törökivő. 1. Igen. A kérvényt a katonai vagy honvédelmi hivatalnál, orkői és iskolai bizonyítványokkal felszerelten az illetékeshez kell benyújtania. 2. Az őrsirodát igen, de a lakásnál szolgáló szobáját nem.

Zs. S. esondőr. Az őrsfőznök, ha pedig az a teendő miatt rá nem érne, akkor órványre jut a díjazás után, ha szolgálatot nem közmondás.

Ó. L. Olvassa el lapunk folyó évi 23. számának szerkesztői üzeneteket rovatában N. J. őrsvezetőnek küldött üzenetünket.

S. A. őrmester. Az 1908. évi jelölték rangsorába 14. szám alatt fel van véve. A rangsor csak hivatalos használatra készült, a könyvtárcsón nem jelent meg, tehát nem is szerezheti meg.

Tudni vágyó esondőr. A határrendőrséghez való átlépés összes feltételeit és mindazt, a mit ön tudni óhajt, megtalálja a lapunk múlt évi szeptember 15-én megjelent 37. számának 143. lapoldalaán levő pályázati hirdetmények között. Megjegyzésül még, hogy pályázni csak akkor lehet, ha újabb pályázatot tesz hirdetve, a mit annak idején lapunk is közölni fog.

P. J. ez. őrsvezető. Értesítését a vizsga után esiveason közöltük volna, most már azonban mint idejét mulotta dolgot nem közölhetjük.

L. J. vezényelt. 1. Csak az esetben, ha atyja egy katonai és polgári orvosokból álló vegyes bizottság által koresetképtelonnok nyilvánították. 2. Igen, a jegyzői hivatalban kifizetéselt díjtáblázatból megtudhatja. 3. A jegyző állítása helyes. 4. A legközelebbi számunkban a választ megadjuk.

Ny. F. esondőr. Tudunkkal még él, de különben sem oly híros lérfiu. kinok élete folyása érdekelné minket.

K. Járásőrmester. IX. fizetési osztály, 3. fokozat.

Honor. Igen. 1908. június 1-től kezdődőleg.

Törökivő. A területi parancsnokság tartja nyilván, így azt nem tudhatjuk.

Sz. D. őrsvezető II-od altiszt. 1. Tudassa voltunk, hogy a kérdősees fonyitása mikor és hányadik szolgálati évben lett kizszabva, mert csak így adhatunk határozott választ. 2. Olvassa el a Törökivő-nok adott fenti választ.

FEJTŐRÖK.

Képtalány.



Betűtalány.

Mári *Arad*

Számítalány.

Egy atya 49 éves, három fia éveinek összege 7-tel több. Ámde volt idő, mikor az atya éppen annyi idős volt, mint a három fia együttvéve. Mikor volt ez?

Megfejtési határidő: 1908 június 29.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kiosorsolva.

Lapunk 1. évi 21. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: »Százaz földben elhered a virág is».

Betűtalány: »Karosszek». — *Számítalány: »Miniszteri dícsérő okirat».*

Helyesen megfejtették: Véghelyi őrs. Tétazontkút, Keczőro István és Balogh Sándor esondőr Jarkovác, Rozner és Szabó esondőrök Várpalota, zajzoni őrs, gyimnosközéploki őrs, Váradi J. esondőr Kunhegyes, Kari K. jőrm., Székelyhídi és Székely őrmesterek Kolozsvár, vorepataki őrs, balassagyarmati őrs, Lázár őrs. Bánokzatygyörgy, Kelemen M. őrs. Magyarigon, Varga L. őrs. Rabogany, nagysajói őrs, sátoraljaiholyi őrs, Baráth K. esondőr Erzsébetfalva, Beroczky M. esondőr Vác, Antal J. esondőr Pottnik, Tóth J. őrs. Abony, Veres L. őrs. Kanyád, Simon L. jőrm., Tokaj, Marginaon J. jőrm. Nagykatán, Biró I. őrs. és Kiss S. esondőr Abádszalók, Batory J. Karos, Csoko I., Pál I. és Fehér A. esondőrök Szeremes, Gergely S. jőrm. és neje. Koresztos Zs. jőrm., Déa, birkisi őrs, Mikulics M. Horoncsövölgy, Lindner J. őrs. Ruszt, Kálmán Zsigmond őrm. Pozsony, Atyánszky M., Vass J. esondőrök Saaján, Barabás I. őrs, Szolnok, Ádám M. őrm. Szádalmas, szegedi tanostály, Kocsis őrs. Bgyarmat, Sántha J. őrs. Karcaag, háti őrs, znióváraljai őrs, Lázár K. őrm. és Fekete G. őrs. Czogled, kunszt. miklósi őrs, Boysing J. jőrm. és Malota J. őrs. Zaolna, Mészáros jőrm. Pozsony, Fazekas jőrm. és Dombi J. őrm. Báosalmas, Sárosi Ferenc esondőr Jászakisér, gönczi őrs, Csik I. esondőr Maglód, Fábán I. esondőr Fecsét, Szabó A. esondőr Oros, Vass őrs. Lőgórpatony, Szényoi K. őrm. Kécsa, Polóskey őrs. Répcelak. Moskó Pál őrs. Oros, Németi S. őrs. és Futó I. ez. Szerbittebe, Horman J. ez. őrs. és Csönka M. pr. ez. Horozsalfalva.

A kiosorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Véghelyi őrsvezetőnek Tétazontkútra elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Rendelet.

63657/1908. szám.

Az osztrák-magyar bank 1900. márczius 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyeinek bevonása és 1907. január 3-áról keltezett 20 K-ra szóló bankjegyeinek kibocsátása tárgyában.

Az osztrák-magyar bank az alábbi «Hirdetmény» szerint a jelenleg forgalomban lévő 1900. márczius 31-éről keltezett 20 K-ra szóló bankjegyeket a «Hirdetmény»-ben foglalt és az osztrák-magyar bank alapszabályai (1899. évi XXXVII. törvényezikk) 89. cikkének megfelelően megállapított határozmányok szerint behívja és bevonja és 1908. június 22-én megkezdje az 1907. január 2-áról keltezett 20 K-ra szóló bankjegyek kiadását.

Budapest, 1908. június 11.

A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök helyett:

Popovics s. k., államtitkár.

Hirdetmény

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK

1907. évi január 2-áról keltezett

20 koronára szóló bankjegyeinek kibocsátása és az 1900. évi márczius 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyeinek bevonása tárgyában.

Az osztrák-magyar bank 1907. évi január 2-áról keltezett, 20 koronára szóló bankjegyeinek kibocsátását bécsi és budapesti főintézeteinél, szintugy összes fiókintézeteinél, 1908. évi június 22-én fogja megkezdni.

Ezen új bankjegyek leírása a jelen hirdetmény függelékében tétetik közzé.

A jelenleg forgalomban lévő, 1900. évi márczius 31-éről keltezett huszkoronás bankjegyek behívatnak: és bevonatnak.

A huszkoronás bankjegyek kibocsátásának összege a bankalapszabályok 111. cikke értelmében korlátolva van; az osztrák-magyar banknak az alapszabályok 88. cikkében megállapított feltétlen kicserélési kötelezettségét e bankjegyek tekintetében nem áll fenn.

Az 1907. évi január 2-áról keltezett 20 koronára szóló bankjegyek abban a mérvben bocsátatnak ki, a melyben az 1900. évi márczius 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyek bevonatnak.

A magyar korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya a behívott huszkoronás bankjegyek bevonása tekintetében az osztrák-magyar bank főtanácsával egyetértőleg a következőket állapították meg:

A jelenleg forgalomban lévő, 1900. évi márczius 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyek az osztrák-magyar bank fő- és fiókintézeteinél 1910. évi június 30-ig fizetékép vagy átváltás végett beszolgáltatandók, úgy hogy e bankjegyek bevonásának utolsó határideje 1910. évi június 30-án lejár.

Ettől az időponttól kezdve a behívott bankjegyeket az osztrák-magyar bank bankintézetei már csak átváltás végett fogadják el.

1916. évi június 30-ika után az osztrák-magyar bank többé nem köteles (alapszabályok 89. cikke), a behívott, 1900. évi márczius 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyeket beváltani vagy felcserélni.

Bécs, 1908. évi június 11-én.

Osztrák-Magyar Bank.

Gulmann főtanácsos. Bilinski kormányzó. Schmid helyettes vezértitkár.

(Függelék.)

Az osztrák-magyar bank 1907. évi huszkoronás bankjegyeinek leírása.

Az osztrák magyar bank 1907. évi január 2-áról keltezett 20 koronára szóló jegyeinek rétalakja 150 milliméter széles, 90 milliméter magas. Mindkét oldalukon vízjegy nélkül készült papíron vannak nyomtatva, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel.

A tulajdonképeni 140 milliméter széles és 80 milliméter magas jegyképet egyenes vonalú, derékszögű, tarka, fehér vonalakkal guillocheozott keret határolja, melytől a közepén az értékjelölést «Husz korona», illetve «Zwanzig Kronen» és a sarkokban e számot «20» mutatja. Az alsó sarkában derékszögű kis keretekben a magyar oldalon e büntetési határozat áll: «A bankjegy utánzása a törvény szerint büntetetik.»

A német oldalon e két helyen a jegynek nyolcz különböző nemzetiségi nyelven feltüntetett névértékjelölése, t. i. husz korona, olvasható következő sorrendben:

balról e szavak:

DVACET KORUN
DWAJZIEŚCIA KORON
ДВАДЦАТЬ КРОН
VENTI CORONE

jobbról e szavak:

DVAJSET KRON
DVADESET KRUNA
ДВАДЕСЕТ КРУНА
DOUEZECI COROANE.

A bankjegy mindkét oldalán kékszinű, jobbfelő guilloche-ozott, tagolt, tojásdad keretben női eszményi fej mutatkozik elülről, balfelül pedig guilloche-ozott tojásdad rozettakeretben a magyar oldalon a magyar szent korona országainak czimere, a német oldalon a stilizált ausztriai császári sas e alatta fehér írással sötét alapon e büntetési határozat áll: «Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft.»

A tarka alapon felváltva guilloche-ozott díszítő és domborműforma «20»-as szám, fent a közepén a magyar oldalon zöld alapon szintén domborműforma balra tekintő vörös női fej látható; a német oldalon jobbra tekintő ugyanilyen zöldszinű fej van, de vörös alapon.

E domborműforma, arzéllal ábrázolt fejek alatt a jegyképet két tojásdad kerete között van a jegyszöveg, melynek aláírásai az alsó keretszegélynek fehér vonalakkal guilloche-ozott széles szalagján olvashatók.

A magyar oldalon a jegy száma, a német oldalon a sorozata van fekete színnel nyomva és pedig jobb- és balfelül az előbb említett domborműforma, arzéllal ábrázolt női fejektől.

A jegyszöveg a bank cégjegyzésével a magyar oldalon ekként bangzik.

«Az Osztrák-magyar bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti főintézeteinél

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek. Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

Husz korona

törvényes ércpénzt. Bécs, 1907. január 2-án.

Osztrák-Magyar Bank.

Gottl
főtanácsos.

Biliński
kormányzó.

Pranjer
vezértitkár.

a német oldalon pedig:

„Die Oesterreichisch-ungarische Bank zahlt gegen diese Banknote bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest sofort auf Verlangen

Zwanzig Kronen

in gesetzlichem Metallgelde. Wien, 2. Jänner 1907.

Oesterreichisch-Ungarische Bank.

Suess
Generalrat.

Biliński
Gouverneur.

Pranjer
Generalsekretär.

Bécs, 1908. évi június hó 11-én.

Közigazgatási döntvények.**Gyümölcsfák jogtalan kivágása.**

Szántóföld meggyején álló gyümölcsfák jogtalan kivágása mezőrendőri kihágás és ebben az ügyben az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(Ministertanács 1908 márcz. 21. 7175/1908. I. M. sz. a.)

Mezei kártétel kihágási vagy vétségi minőségének megállapítása.

Ha kétséges, hogy valamely mezei kártétel mezőrendőri kihágást, vagy a Btk. 421. §-ába ütköző vétséget képez, a döntés a bíróság hatáskörébe tartozik.

(Ministertanács 1908 márcz. 21. 6962/1908. I. M. sz. a.)

Autobiciklitől lovak megbokrosodása.

Ha a haladó autobiciklitől a lovak megbokrosodnak és a kocsit selfordították, a felelősséggel tartozó egyén sebes hajítás által elkövetett kihágásban csak akkor bűnös, ha a megengedett sebességnél a biciklivel való közlekedés gyorsabban történt.

(A m. kir. belügyminiszter 1907. évi 5757. számú határozata.)

Rendőri felügyelet alá helyezés.

Valakinek rendőri felügyelet alá helyezése a rendőrhatalóság jogkörébe tartozik, melyet az külön határozal hozatala nélkül bármikor elrendelhet. Az ilyen intézkedést a fellel közölni nem kell.

(A m. kir. belügyminiszter 1907. évi 6869. számú határozata.)

Engedély nélküli kíváncorlás közvetítés.

Engedély nélküli kíváncorlás közvetítése által elkövetett kihágás elbírálására a határszéli rendőrkapitány nem illetékes. Ily ügyekben a járási főszolgabíró illetékes ítélkezni.

(A m. kir. belügyminiszter 1908. évi 327. számú határozata.)

Terményhamisítási kihágás.

Terményhamisítási kihágás eseteiben 1895. évi XLVI. t. cz. 3. §-ának b) pontja alapján az büntelendő, a ki a hamisításra alkalmas anyagot, míg c) pontja alapján az büntelendő, a ki a már hamisított anyagot hozta forgalomba. Mivel orvos vegyvizsgálatot végezni hivatalon nincs, az általa teljesített vegyvizsgálat csak előzetes (ellenőrző) vizsgálatnak tekinthető s költségei csak mint eljárási költségek állapíthatók meg.

(A m. kir. földmívelésügyi miniszter 1907. évi 66,374. számú határozata.)

Körrendelet.

A magyar korona országai egyesített vagy az ország külön czimerének elferdített alakban, továbbá a címereknek vagy a nemzeti lobogónak az állam méltóságát sértő módon való használata, illetőleg alkalmazása tárgyában.

A kihágásokról szóló 1879. évi XL. t. cz. 1. §-a alapján a következőket rendelem:

a ki a magyar korona országai egyesített, vagy az ország külön czimerét szándékosan elferdítve használja, illetőleg alkalmazza,

úgyszintén az, a ki ezt a czimert vagy nemzeti lobogót az állam méltóságát sértő módon használja, illetőleg alkalmazza, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezen kihágások eseteiben az 1883: XVIII. t. cz. 9. §-ában, illetőleg az 1883. évi 50,422. B. M. számú rendeletben felsorolt közigazgatási hatóságok gyakorolják a bíráskodást.

Budapest, 1908. évi május hó 8-án.

Andrássy s. k. m. kir. belügyminister.

SZEMÉLYI ÜGYEK.**Okiratilag megdicsértetett:**

A m. kir. honvédelmi minister úr által:

Szathmáry József, II. számú csendőrkerületbeli őrnagy, parancsnokhelyettes, különböző alkalmazásokban kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért.

Előléptettek:

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:

1908. évi június hó 1-ével:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Binszki István, Kürthi Elek és Kovács István V. csendőrök, csendőr cz. őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A tiszti III. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttatott:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Szallmány József őrnagy, kerületi parancsnok-belyet-
tes, 1908 ápr. 1-ével.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Mentján János és Adorján János járásörmesterek.

PÁLYÁZATOK.

Egy gyalogrendőr őrmesteri állás Zombor sz. kir. város tör-
vényhatóságánál. Fizetés 840 korona. Szabályszerű lakpénz. Csiz-
mapénz 40 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban
és írásban. Szerb vagy bunyevác nyelv. Három havi próbaszol-
gálat. Zombor sz. kir. város polgármesteréhez címzett kérvények
a város főkapitányához 1908. évi június hó 27-ig. A nyugdíjazás
esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny
(Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3533. eln. szám alatt
közzétett körrendelet irányadó.

Nyolcz belterületi gyalogrendőri állás Szeged szab. kir. város
törvényhatóságánál. Fizetés 800 korona. 5 évenkénti 10 százalék
emelkedéssel. Lakpénz 100 korona. Csizmapénz 48 korona. Ter-
mészetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvé-
nyek a Szeged sz. kir. város polgármesteréhez 1908. évi július
hó 11-ig.

Egy (kapna) házmesteri állás a Szeged szab. kir. város tör-
vényhatóságánál. Fizetés 800 korona. 5 évenkénti 10 százalék
emelkedéssel. Természetbeni lakás. Csizmapénz 36 korona. Ter-
mészetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
Szeged sz. kir. város polgármesteréhez 1908. évi július hó 11-ig.

Két I. osztályu erdőaltiszti (főerdőri), esetleg egy II. osztályu
erdőaltiszti és egy I. osztályu erdőlegényi, előléptetés esetén két
II. osztályu erdőlegényi: egy I. osztályu segéderdőri, esetleg

két II. osztályu segéderdőri állás az nngvári m. kir. főerdőhi-
vatal kerületében.

Az I. osztályu altiszti állással 1000 korona fizetés pótlékkal, a II.
osztályu altiszti állással 700 korona fizetés pótlékkal, mindkettőre
nézve természetbeni lakás vagy törvényszerű lakpénz és egyéb
rendszeresített mellékletmény jár.

Az erdőlegényi állással 500 korona, a segéderdőri 400 korona
szegődilletménydíj, természetbeni lakás vagy törvényszerű lak-
pénz és egyéb rendszeresített mellékletmény jár.

Feltételek: Az altiszti állásra pályázóknál az 1879. évi XXXI.
37. §-ában követelt szakvizsga letétele. Ép és erős testalkatot,
különösen jó látó- és hallóképességet igazoló törzsorvosi bizo-
nyítvány. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az ung-
vári m. kir. főerdőhivatalhoz 1908. évi június hó 30-ig.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állás a nagyenyedi
m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona.
Lakpénz 420 korona. Napidíj 6 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Egy éven belül a kezelési
szakvizsga letétele. Kérvények a nagyenyedi pénzügyigazgatóság-
hoz 1908. évi július hó 4-ig.

Egy hivatalozolgai állás a marosvásárhelyi kir. járásbíróság-
nál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona.
Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban.
Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi július hó 15-ig.

Egy irtóki állás a szeghalmi kir. járásbírósnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Napidíj 6 korona. Magyar
nyelv szóban és írásban. Bizonyítvány 3 havi próbaszolgálatról.
Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a gyu-
lai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 3-ig.

Egy hivatalozolgai állás a budapesti kir. törvényszéknél. Fize-
tés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona vagy
természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona vagy természet-
beni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a bu-
dapesti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 14-ig.

Egy hivatalozolgai állás a sárbogárdi kir. járásbírósnál.
Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona.
Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban.
Kérvények a székesfehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi július hó 10-ig.

Vászon zubbony.

!!Csendőrség előnyben részesül!!

Csendőr-ing

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utcza 41. sz.

Különféle minőség.

Arjegyzék bérmentesen

Pontos és gyors elint

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Honv. miniszter ur öngyméltósága által május hó 19-én 25286/16. szám alatt kiadott rendelet szerinti városi örsök ré-
szére rendszeresített Ellenőrzési könyvecskék már kaphatók raktárunkon, nemkülönben most jelent meg kiadásunkban
Kivonat és Utmutató az A 41a jelzetű ügyviteli szabályzatból a csendőrség részére. Ára —30 fillér. ▼ ▼ ▼ ▼